

Column Renzo van Riemsdijk (Masterenzo):

Ouwe hifi versterkers, deel 2

Goed, jullie hadden dus een antwoord van me tegood. Een antwoord op de vraag waarom ik oude hifi versterkers gaaf vind.

Om heel eerlijk te zijn vind ik het lastig om daar een helder antwoord op te geven. Een oude versterker is als een ouwe baas met veel levenservaring en kennis. Ervaring kun je niet leren, het komt met de jaren.

Zo ook met apparatuur. Mits goed onderhouden is vintage apparatuur zeer waardevol. Het is niet zonder reden dat er flink geld wordt betaald voor (goede) apparatuur uit de gloriejaren van de popmuziek in de vorige eeuw (jaren '60, '70 en '80).

Ik vermeld er wel bij dat die apparatuur in goede staat moet zijn. Er is voldoende vintage apparatuur op de markt die op z'n minst discutabel presteert. Tenzij je er een liefhebber van bent, zit vrijwel niemand in de hifi hoek te wachten op apparatuur die muziek eerder slechter dan beter laat klinken.

Goede vintage apparatuur leeft en laat dat ook horen. Soms meer en soms in wat mindere mate. Mijn amps hebben dat ook. Ik luister er graag naar. Ze hebben iets vriendelijks, bijna alsof ze me een mooi verhaal willen vertellen. De ene dag gedragen, de andere dag wat meer ingetogen.

OK, nu wordt het zweverig. Terug naar aarde. Juist ja, mijn keuze voor dit type versterkers zal ongetwijfeld ook te maken hebben met mijn verleden als gitarist.

Voor menig (elektrisch) gitarist is een vintage buizensound een soort heilige graal en ook ik behoor tot de buizenozems.

Waarom dan geen hifi buizenversterker voor mijn afluistering? Goede vraag, hier het antwoord: beneden in mijn woonkamer staan twee Philips HF-309 buizenblokjes (eindversterkers, twee keer mono), vermoedelijk uit eind jaren '60. Ze zijn goed onderhouden, klinken fantastisch en leveren in hun huidige configuratie toch zeker 6 Watt per kanaal aan buizenpower.

6 Watt lijkt weinig, maar geloof me: op flink volume en met goede speakers komt "Killing In The Name Of" van het nineties bandje "Rage Against The Machine" er aardig uit, compleet met trillende ramen en burens die meegenieten.

Onderstaand wat afbeeldingen uit het archief van Philips. Hifi zelfbouw was toen heel normaal.

Philips, voor hobbyisten van tien tot tachtig.

Bouw met **PHILIPS** - Bouw óp **PHILIPS**

Zélf bouwen is modern. Volg het voorbeeld van de duizenden zelfbouwers die u voorgingen en beleef ook het plezier van het zélf iets maken. In uw vrije tijd bouwt u een apparaat, dat in kwaliteit op een zeer hoog peil staat. Iedereen kan het. Vooral wanneer Philips u zo'n eind tegemoet komt met een serie uitgekende bouwpakketten, constructiedozen en onderdelenpakketten. Eenvoudig samen te stellen door een doordachte opbouw en overduidelijke handleidingen! Iedereen

kan bij het bouwen met Philips zeker zijn van een luisterrijk resultaat. Daarom: bouw met Philips en bouw óp Philips! Neemt u deze brochure eens door. U vindt er alle Philips bouwpakketten, bouw- en constructiedozen, onderdelenpakketten en een groot aantal luidsprekers in. En bovendien vele handige hulpmiddelen en benodigdheden die van pas kunnen komen wanneer u zélf bouwt (of gaat bouwen!)

Belangrijk voor Hi-Fi: goede luidsprekers!

Alleen een Hi-Fi versterker met minimale vervorming garandeert u nog geen echte Hi-Fi muziekweergave! De muziek komt uiteindelijk uit de luidspreker; kies daarom uw luidsprekers met zorg, bijvoorbeeld uit de kroonserie van Philips. Ideaal is de combinatie van twee of meer luidsprekers voor een gescheiden weergave van lage en hoge tonen. Gebruik daarbij een scheidingfilter uit de serie Philips onderdelenpakketten. Alle gegevens vindt u in deze brochure!

Het Philips zelfbouwpakket.

Goed, ze klinken dus geweldig, die Philips buizenblokjes, maar toch gebruik ik ze niet voor mastering. Dit komt omdat ze soms beter klinken en soms gewoontjes. Ik kan er mijn vinger niet op leggen maar voor mij lijken ze te leven en net als in het echte leven heb je je goede dagen die je afwisselt met minder goede dagen.

Dat maakt ze niet heel constant en voor mastering is constante afuistering nogal een dingetje. Het zijn tenslotte je oren en daar wil je voor de volle (en constante) 100% op kunnen vertrouwen.

Wat ik wel gebruik zijn vintage hifi versterkers uit de jaren '90. Allereerst is daar meneer Sony, type TA-F570ES. Een krachtpatser. Niet subtiel maar wel in staat om veel stroom te leveren voor de lage tonen. Deze amp bestuurt dan ook de speakers voor de lage tonen van mijn *custom built* speaker systeem.

Dan is daar meneer Marantz, type PM-66SE KI, waarbij SE staat voor "Special Edition" en KI voor Ken Ishiwata, jarenlang het boegbeeld van Marantz. Kortom: een prima bak voor het besturen van de midden/hoog speakers van mijn custom afuistering.

Tenslotte is er meneer Pioneer, type A-676 uit de *Reference* lijn. Deze amp, net als Sony en Marantz afkomstig uit Japan, heeft het beste van beide voornoemde versterkers in één jasje: subtiliteit en kracht. Ideaal om mijn Finse Amphion speakers aan te sturen.

Nou, bij mij loopt het kwijl inmiddels uit mijn mond. Tijd om de versterkers op te starten en er een prachtplaat doorheen te jassen. Enjoy!

Renzo

Renzo (Masterenzo) is een Rotterdamse masteraar. Hij heeft onder meer gewerkt voor Gery Mendes (GMB), The Legendary Orchestra Of Love en Bart Voncken. Nóg meer info over mastering is te vinden op zijn [website](#).